

Τράπεζα Θεμάτων Ιστορία Β' Λυκείου

GI_V_IST_0_13678

ΟΜΑΔΑ Α**ΘΕΜΑ 1****1.α.**

(1) Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (τρεις λέξεις περισσεύουν): παράδεισος, προφήτης, ιουδαϊσμός, Κοράνιο, Χαλίφης, χριστιανισμός, μουφτής, ελληνισμός.

Το Ισλάμ έχει πολλά δάνεια από τον _____ και τον _____. Μετά τον θάνατο του Μωάμεθ ανέλαβε τη διακυβέρνηση της κοινότητας ο _____, δηλαδή ο τοποτηρητής του _____, ο οποίος ήταν υπεύθυνος για την εφαρμογή των εντολών του _____.

(μονάδες 5)

Απάντηση: ιουδαϊσμό, χριστιανισμό. Χαλίφης, Μωάμεθ, Κορανίου

(2) Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα:

1. Τρομοκρατία
2. Εκχριστιανισμός των Σλάβων της Μοραβίας
3. Τέταρτη Σταυροφορία
4. Ένδοξη Επανάσταση
5. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας

(μονάδες 5)

Απάντηση: 1. Εκχριστιανισμός των Σλάβων της Μοραβίας (863), 2. Τέταρτη Σταυροφορία (1201-1204), 3. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας (1438-1439), 4. Ένδοξη Επανάσταση (1688), 5. Τρομοκρατία (1793)

1.β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: Τρίτη Ρώμη, δυνατοί.

(μονάδες 8+7=15)

Τρίτη Ρώμη: Κληρονόμος των πολιτικών ιδεών του Βυζαντίου φιλοδόξησε, μετά την Άλωση, να γίνει η Ρωσία. Η Μόσχα θεωρήθηκε ως Τρίτη Ρώμη, ιδίως από τότε που ο Τσάρος Ιβάν Γ', ο θεμελιωτής της ενότητας των ρωσικών χωρών, νυμφεύθηκε την

ανιψιά του τελευταίου βυζαντινού αυτοκράτορα, υιοθέτησε τον δικέφαλο αετό στα λάβάρά του και εισήγαγε στη Μόσχα το βυζαντινό τελετουργικό. (Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 89 του σχολικού βιβλίου)

Δυνατοί: Δυνατοί ήταν μεγαλογαιοκτήμονες της επαρχίας, που απέκτησαν μεγάλη δύναμη εξαιτίας της συγκέντρωσης τεράστιων εκτάσεων γης και πλούτου στα χέρια τους. Ο δήμος και οι αγροτικοί πληθυσμοί ήταν εκείνοι που υφίσταντο την ασφυκτική πίεση των δυνατών με αποτέλεσμα να περιέλθουν σταδιακά στην κηδεμονία και την προστασία τους. (Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 38 του σχολικού βιβλίου)

ΘΕΜΑ 2

2.α. Να εξηγήσετε ποια προβλήματα προκάλεσαν στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία οι επιδρομές των Αβάρων και των Σλάβων στη Χερσόνησο του Αίμου.

(μονάδες 12)

Οι αβαροσλαβικές επιδρομές δημιούργησαν μια νέα κατάσταση στη Χερσόνησο του Αίμου. Ακμαίες πόλεις καταστράφηκαν, ενώ μεγάλο μέρος του πληθυσμού εξοντώθηκε, αιχμαλωτίστηκε ή τράπηκε σε φυγή. Η Θεσσαλονίκη πολιορκήθηκε επανειλημμένα από τους εισβολείς.

Οι Σλάβοι εγκαταστάθηκαν μόνιμα σε εδάφη της σημερινής Ελλάδας, δημιουργώντας τις λεγόμενες σκλαβηνίες, νησίδες σλαβικού πληθυσμού, σκορπισμένες ανάμεσα στους ντόπιους. Από την άλλη πλευρά, ο ελληνικός πληθυσμός μειώθηκε κατά την περίοδο αυτή στο εσωτερικό της Χερσονήσου, αλλά διατηρήθηκε στις παράκτιες περιοχές και τις πόλεις. Από αυτές κυρίως τις περιοχές άρχισε στα τέλη του 8ου αι. η σταδιακή αποκατάσταση της βυζαντινής διοίκησης και η αφομοίωση των Σλάβων. Στις αρχές του 7ου αι, όμως, όταν ο στρατός κάλεσε στο θρόνο τον Ηράκλειο, η κατάσταση ήταν ακόμη εξαιρετικά κρίσιμη. (Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 13 του σχολικού βιβλίου)

2.β. Ποιες ήταν οι επιχειρήσεις των Πορτογάλων θαλασσοπόρων για την ανακάλυψη του θαλάσσιου δρόμου προς τις Ινδίες;

(μονάδες 13)

Οι πορτογάλοι θαλασσοπόροι οργάνωσαν, με τη χρηματοδότηση του πρίγκηπα Ερρίκου του θαλασσοπόρου (1394-1460), εξερευνητικά ταξίδια για την ανακάλυψη του θαλάσσιου δρόμου προς τις Ινδίες, παραπλέοντας την Αφρική. Οι αλλεπάλληλες επιτυχείς εξερευνητικές αποστολές συνεχίστηκαν από το Βαρθολομαίο Ντιάζ (1450-1500), ο οποίος έφτασε στο ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας το 1487. Λίγο αργότερα, το 1498, ο Βάσκο ντα Γκάμα (1469-1524) προχώρησε ακόμα περισσότερο, μέχρι το Κάλικουτ των Ινδιών. Έτσι, όταν το Σεπτέμβριο του 1499 επέστρεψε στη Λισαβόνα με τα αμπάρια του γεμάτα μπαχαρικά, ο νέος εμπορικός δρόμος προς τις Ινδίες ήταν μια πραγματικότητα.

Την ίδια εποχή (1500) ένας άλλος Πορτογάλος, Ο Αλβαρέξ Καμπράλ (περ. 1460-1526), πλέοντας προς τις Ινδίες, παρασύρθηκε από τα κύματα μέχρι τη Βραζιλία, την οποία κατέλαβε στο όνομα του βασιλιά του. *(Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 123-124 του σχολικού βιβλίου)*

Επιμέλεια: Χαιρέτη Αγγελική